

Ερωτήματα για την βιβλική καταστροφή στην Καρδίτσα, που αναζητούν ακόμη απαντήσεις...*

του Ξυλομένου Κωνσταντίνου

Διπλ. Πολιτικού Μηχανικού Α.Π.Θ., MSc – Ανεξάρτητου Δημοτικού συμβούλου πρ. Αντιδημάρχου Καρδίτσας

Αυτό που ζήσαμε στην Καρδίτσα το βράδυ της 18^{ης} Σεπτεμβρίου του 2020, δύσκολα θα το ξεχάσουμε οι περισσότεροι και θα αποτελεί πλέον σημείο αναφοράς για τους ιστορικούς του μέλλοντος. Μια πρωτοφανής και ολοκληρωτική καταστροφή που μόνο με τραγωδία μπορεί να παρομοιαστεί και που τα αποτελέσματα της θα είναι ορατά για πολύ καιρό ακόμη, σε όλα τα επίπεδα της οικονομικής ζωής της περιοχής. Η τοπική οικονομία βούλιαξε κυριολεκτικά στην λάσπη, αφού τα εμπορικά και τα καταστήματα εστίασης του αστικού κέντρου «πνίγηκαν» από τα νερά του ορμητικού χειμάρρου, που εισέβαλε στην πόλη. Οι εικόνες με τα γκρεμισμένα σπίτια, τις πλημμυρισμένες αγροτικές εκτάσεις και τις κατεστραμμένες κτηνοτροφικές μονάδες, θα συνεχίσουν να στοιχειώνουν για πολύ καιρό ακόμη τη μνήμη μας. Την προηγούμενη μέρα της έλευσης του φαινομένου του «Ιανού» ο Δήμος Καρδίτσας ανακοίνωνε με δελτίο τύπου, που συνοδευόταν βέβαια από την απαραίτητη φωτογραφία, την ετοιμότητα των υπηρεσιών του να αντιμετωπίσουν την επερχόμενη κακοκαιρία. Μάλιστα αναφέρονταν μεταξύ άλλων, ότι εξετάστηκε η κατάσταση των ποταμών που διέρχονται από περιοχές του Δήμου και η κατάσταση των αρδευτικών και αποστραγγιστικών δικτύων. Επίσης στη σύσκεψη έγινε και ο συντονισμός μεταξύ Δήμου και ΤΟΕΒ, ώστε να υπάρξει καθαίρεση και καθαρισμός φραγμάτων, όπου αυτά υπάρχουν. Το αποτέλεσμα της συγκεκριμένης σύσκεψης και του βαθμού ετοιμότητας του μηχανισμού δεν νομίζω ότι χρήζει περαιτέρω σχολιασμού, τον αφήνω στην κρίση του καθενός.

Στο απογευματινό δελτίο καιρού της ΕΡΤ3 της Πέμπτης 17/9 όπως και στο δελτίο ειδήσεων της ίδια ημέρας, ο έγκυρος μετεωρολόγος Σ.Αρναούτογλου είχε προειδοποιήσει ακριβώς για το τι θα επακολουθούσε στην Καρδίτσα σε λίγες ώρες και το ίδιο έκανε και την επόμενη ημέρα. Η πολιτική προστασία επίσης αποστέλλει στις περιφέρειες και τους Δήμους που πρόκειται να πληγούν από ακραία φαινόμενα αναλυτικό μετεωρολογικό δελτίο. Το ερώτημα που προκύπτει άμεσα, είναι τι ανέφερε το συγκεκριμένο δελτίο για το φαινόμενο και ποια ημέρα και τι ώρα έφτασε στους αρμόδιους της περιφέρειας και του Δήμου Καρδίτσας. Τι πρώτες ενέργειες έκαναν γι' αυτό και ποια μηχανήματα του Δήμου με το προσωπικό τους, έθεσαν σε επιφυλακή για την αντιμετώπιση του φαινομένου. Επίσης, πόσα κυβικά μέτρα αδρανών υλικών χρησιμοποιήθηκαν για την ενίσχυση του αναχώματος της τεχνικής τάφρου απ' όπου πλημμύρισε η πόλη. Υπήρξε ενεργοποίηση ιδιωτικών μηχανημάτων έργου, ώστε να συνεισφέρουν στο επιχειρησιακό σχέδιο; Ο Δήμαρχος Καρδίτσας με την εμπειρία του ως πρώην Αντιπεριφερειάρχης ήρθε σε επικοινωνία

με τον Περιφερειάρχη και τον Αντιπεριφερειάρχη, ώστε να συντονίσουν και να καταρτίσουν ένα σχέδιο αντιμετώπισης μιας ενδεχόμενης υπερχείλισης των ποταμών; Τέλος, με ποιο τρόπο αξιοποιήθηκαν τα χρήματα που δόθηκαν από τις προηγούμενες κυβερνήσεις, για την κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων και έργων υποδομής στο Νομό Καρδίτσας τα τελευταία χρόνια; Τα συγκεκριμένα ερωτήματα προκύπτουν εύλογα και αναζητούν από τους υπεύθυνους, σαφείς και με ειλικρίνεια απαντήσεις άμεσα και χωρίς περιστροφές.

Η κακοκαιρία από το πρωί της Παρασκευής άρχισε να δείχνει τα «δόντια» της και χωρίς το απόγευμα είχαμε τους πρώτους χειμάρρους να διασχίζουν την Τ.Κ. Ρούσσου. Τα αναχώματα στο Γαβρά, περιμετρικά της πόλης, τη στιγμή που το προηγούμενο χρονικό διάστημα δεν είχαν ενισχυθεί επαρκώς, ήταν μαθηματικά βέβαιο ότι δεν θα μπορούσαν να συγκρατήσουν τα ορμητικά νερά. Ακόμη όμως και εκείνη τη χρονική στιγμή έπρεπε να ενεργοποιηθεί ο μηχανισμός της Περιφέρειας και του Δήμου, ώστε να γίνει ότι ήταν ανθρωπίνως δυνατό για να θωρακιστεί η πόλη και να αποτραπεί με κάθε τρόπο η καταστροφή της. Μέχρι και τη στιγμή που υπερχείλισε η τεχνική τάφρος υπήρχε επαρκής πολύτιμος χρόνος που έπρεπε να αξιοποιηθεί με κάθε τρόπο, όπως συνεχή ενίσχυση των αναχωμάτων με αδρανή υλικά και ανάλογα με την εξέλιξη του φαινομένου ακόμη και εκτόνωση των ορμητικών νερών με σχέδιο και ως ένα βαθμό ελεγχόμενα, σε αγροτεμάχια. Η ενεργοποίηση κάθε δυνατού μέσου, ακόμη και του στρατού, θα έπρεπε να γίνει χωρίς καμία καθυστέρηση ώστε να προστατευτεί με κάθε τρόπο ο αστικός ιστός της πόλης. Οι αναφορές για αιφνιδιασμό δεν ευσταθούν σε καμία περίπτωση και δεν μπορεί να αποτελούν δικαιολογία, για κανέναν αρμόδιο που διαχειρίστηκε την αντιμετώπιση του πλημμυρικού φαινομένου. Η διαχείριση ενός ολοκληρωμένου επιχειρησιακού σχεδίου σε έκτακτες συνθήκες όπως αυτές, απαιτεί καλά αντανakλαστικά και κυρίως την άριστη συνεννόηση όλων των εμπλεκόμενων. Δυστυχώς όμως αυτό δεν έγινε ποτέ και η πόλη παραδόθηκε αμαχητί στα ορμητικά νερά.

Η Δημοτική αρχή προσπάθησε να αποφύγει με κάθε τρόπο τη σύγκλιση του Δημοτικού συμβουλίου, του ανώτερου συλλογικού οργάνου δηλαδή, με διάφορες προφάσεις. Ακόμη και αυτή τη κρίσιμη στιγμή δηλαδή, δυστυχώς κάποιοι εξακολουθούν να λειτουργούν με μικροπολιτικό σκεπτικό και ιδιοτέλεια. Οι ευθύνες για την ολική καταστροφή είναι μεγάλες και δεν μπορούν να κρυφτούν, όσο και εάν προσπαθούν να τις αποδώσουν στην κακιά στιγμή και τα ακραία καιρικά φαινόμενα. Στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, ο Περιφερειάρχης κ. Αγοραστός, τον οποίο σε κάθε τους δημόσια τοποθέτηση ο Αντιπεριφερειάρχης και ο Δήμαρχος Καρδίτσας μνημονεύουν για κάθε τους έργο, δηλώνει ότι είχε ανεπαρκή ή και καθόλου ενημέρωση από αυτούς. Το πιο εξοργιστικό όμως είναι η αποποίηση των ευθυνών του νυν Δημάρχου σε τηλεοπτικό σταθμό Εθνικής εμβέλειας, ότι δεν μπορεί να μιλήσει για τις ευθύνες της Περιφέρειας επειδή τώρα

είναι Δήμαρχος. Λες και δεν διετέλεσε 9 χρόνια Αντιπεριφερειάρχης με καθολική ευθύνη για τον καθαρισμό ρεμάτων και την κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων στην περιοχή μας. Ο Περιφερειάρχης αναφέρεται συνεχώς σε 118 αντιπλημμυρικά έργα προϋπολογισμού 210 εκ. Ευρώ στη Θεσσαλία, δεν μας αναφέρει όμως πόσα έγιναν στον Νομό Καρδίτσας και πόσα στους υπόλοιπους νομούς. Κατηγορεί τους πάντες, ΤΟΕΒ, ΓΟΕΒ, πολεοδομίες κτλ, και αποποιείται των ευθυνών που έχει για την καταστροφή της περιοχής μας. Δεν είναι δυνατόν να είναι όλοι οι άλλοι υπεύθυνοι και αυτοί που ήταν και είναι οι πολιτικοί προϊστάμενοι, να μην έχουν καμία πολιτική ευθύνη.

Δυστυχώς η περιοχή μας και ιδιαίτερα η πόλη της Καρδίτσας θα αργήσει πολύ να επιστρέψει σε μια κανονικότητα. Άμεσα και χωρίς γραφειοκρατικές διαδικασίες πρέπει να καταβληθούν οι αποζημιώσεις και στο 100% των πλημμυροπαθών. Η κυβέρνηση δεν πρέπει να δείξει καμία ανοχή σε ανάλογες καθυστερήσεις, όπως αυτές του παρελθόντος. Η εκπόνηση ενός ολιστικού σχεδίου ανόρθωσης της τοπικής οικονομίας με στοχευμένες παρεμβάσεις όπως κατάργηση ΕΝΦΙΑ, μείωση δημοτικών τελών, φορολογικών ελαφρύνσεων κτλ αποτελεί μονόδρομο. Οι αντοχές της κοινωνίας μας έχουν εξαντληθεί και εάν δεν υπάρξει πρωτοβουλία άμεσα από την κυβέρνηση, τα πράγματα για την περιοχή μας θα γίνουν εξαιρετικά δύσκολα το επόμενο χρονικό διάστημα και δύσκολα θα ανακάμψουμε.

Η ανάληψη της πολιτικής ευθύνης απαιτεί θάρρος και ακόμη και την ύστατη στιγμή οι εμπλεκόμενοι σε αυτή την ολοκληρωτική καταστροφή, οφείλουν να την αναλάβουν με κάθε πολιτικό κόστος. Η λανθασμένη διαχείριση της κακοκαιρίας σε συνάρτηση με την έλλειψη επαρκών υποδομών για την αντιμετώπιση των πλημμυρικών φαινομένων, είχε ως αποτέλεσμα αυτή τη σχεδόν ολοκληρωτική καταστροφή. Άμεσα επιβάλλεται η αποτίμηση της κατάστασης των αντιπλημμυρικών έργων υποδομής, ο επανασχεδιασμός τους με δεδομένη την κλιματική αλλαγή και η χρηματοδότηση τους από το κράτος, ώστε να μην ξαναζήσουμε ανάλογα θλιβερά γεγονότα. Οι πληγές σ' αυτή την πόλη θέλουν πολύ χρόνο για να επουλωθούν και εκείνοι που τις προκάλεσαν εσκεμμένα ή μη επιβάλλεται, εάν η συνείδηση τους το επιτρέπει, να κάνουν την αυτοκριτική τους και να ζητήσουν τουλάχιστον μία συγνώμη. Ακόμη και η παραίτηση των υπευθύνων για λόγους ευθιξίας, θα μπορούσε να λειτουργήσει ως «βαλβίδα εκτόνωσης» της ζοφερής κατάστασης που έχει δημιουργηθεί. Τα ακραία καιρικά φαινόμενα και μόνο δεν μπορούν να αποτελούν δικαιολογία για τις τοπικές αρχές που διαχειρίστηκαν την έκτακτη αυτή κατάσταση και εκ' του αποτελέσματος, κρίνονται απολύτως ανεπαρκείς και επικίνδυνοι για τον τόπο μας.

*Από την τοποθέτηση μου στο Δημοτικό συμβούλιο Καρδίτσας.

